

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

Кооперативная ул., 5, пос. ж/д станция Высокая Гора,
Высокогорский район, Республика Татарстан, 422700

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЕ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

Кооперативная ур., 5, Биектау т/ю станциясе поселогы,
Биектау районы, Татарстан Республикасы, 422700

Тел.: +7 (84365) 2-30-50, факс: 2-30-86, e-mail: biektau@tatar.ru, www.vysokaya-gora.tatarstan.ru

**ПОСТАНОВЛЕНИЕ
от 04.08.2023**

**КАРАР
№ 1047**

«Биектау муниципаль районында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәне раслау турында»

Россия Федерациясе Хөкүмәтенә «Россия Федерациясендә гражданнар оборонасы турындагы нигезләмәне раслау турында» 2007 елның 26 ноябрәндәге 804 номерлы карары, Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының «Муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәне раслау турында» 2008 елның 14 ноябрәндәге 687 номерлы боекы, Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының «Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 14.11.2008 № 687 боекы белән расланган муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында» 18.11.2015 № 601, 01.08.2016 № 415 боеклары, «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасы турында» 2020 елның 13 мартындагы 10-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәне расларга (1 нче кушымта).

2. Барлык милек формаларындагы предприятиеләр, оешмалар житәкчеләренә тиешле предприятиедә, оешмада гражданнар оборонасын алып баруга эзерлеккә һәм алып бару тәртибенә кагылышлы хокукый актлар эзерләүне һәм кабул итүне оештырырга тәкъдим итәргә.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

4. Карар Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми сайтында <http://pravo.tatarstan.ru> урнаштырылган көннән үз көченә керә.

Биектау муниципаль районы
Башкарма комитеты житәкчесе

Д.Ф. Шәйдуллин

Биектау муниципаль районы
Башкарма комитетының
2023 елның 04 июлендәге 1047 нче
номерлы карарына кушымта

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районында
гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында
нигезләмә

1. Әлеге Нигезләмә «Гражданнар оборонасы турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Россия Федерациясендә гражданнар оборонасы турындагы нигезләмәне раслау турында» 2007 елның 26 ноябрэндәге 804 номерлы карары, Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау хакында» 2008 елның 22 ноябрэндәге ПУ-598 номерлы Указы, Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү эшләре министрлыгының «Муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәне раслау турында» 2008 елның 14 ноябрэндәге 687 номерлы боерыгы нигезендә эшләнде һәм гражданнар оборонасын алып баруга эзерлекне һәм алып баруны оештыруны һәм аның төп юнәлешләрен, шулай ук Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районында гражданнар оборонасы буенча төп чараларны билгели.

2. Биектау муниципаль районында гражданнар оборонасы буенча чаралар Биектау муниципаль районында гражданнар оборонасын алып баруга эзерләнү һәм алып бару кысаларында оештырыла.

3. Гражданнар оборонасын алып баруга эзерлек хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар аркасында килеп чыккан куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне саклауга эзерләү буенча чараларны үз вакытында үтәүдән гыйбарәт һәм Биектау муниципаль районының Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү мәсьәләләре буенча төп чараларны (алга таба - Биектау муниципаль районының төп чаралар планы) күздә тоткан еллык планы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Биектау муниципаль районының елга төп чаралар планы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан эшләнә һәм гражданнар оборонасы бурычларын һәм Татарстан Республикасында Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бурычларны хәл итәргә вәкаләтле орган - Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе (алга таба – Россия МЧСның Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе) белән килештерелә.

Гражданнар оборонасын алып бару һәм алып бару буенча төп чараларны планлаштыру, хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук мөмкин булган террорлык актлары һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә, Биектау муниципаль районы территориясендә килеп чыгарга мөмкин булган хәлләрне һәрьяклап бәяләүне исәпкә алып башкарыла.

5. Муниципаль дәрәжәдә гражданнар оборонасын алып баруга эзерлек муниципаль берәмлектә гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмә белән билгеләнә һәм Биектау муниципаль районы территориясендә халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп туган куркынычлардан саклау чараларын планлаштырудан гыйбарәт.

Гражданнар оборонасын муниципаль дәрәжәдә алып бару Биектау муниципаль районы Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы нигезендә гамәлгә ашырыла һәм Биектау муниципаль районы территориясендә халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп туган куркынычлардан саклау чараларын үтәүдән гыйбарәт.

6. Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы гражданнар оборонасын үтәү һәм сугыш вакытында табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү чараларының күләмен, оештыруны, тээмин итү тәртибен, башкару ысулларын һәм срокларын билгели.

Гражданнар оборонасы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү буенча чараларны үтәү тыныч вакытта Табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча чаралар планы нигезендә гамәлгә ашырыла.

6.1. Биектау муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы чараларын үтәүне тээмин итү идарә органнары, гражданнар оборонасы көчләре һәм чаралары һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дүрләт системасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты гражданнар оборонасы буенча Биектау муниципаль районы территориясендә чараларны үтәүне тээмин итүче оешмалар исемлеген билгели.

7. Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты, гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатларында, гражданнар оборонасы өлкәсендә вәкаләтләр нигезендә көчләр, чаралар, гражданнар оборонасы объектлары, матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын булдыра һәм үз эченә ала, гражданнар оборонасы чараларын планлаштыра һәм тормышка ашыра.

8. Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты карары буенча коткару хезмәтләре (медицина белән тээмин итү һәм санитар-эпидемиологик күзәтчелек, инженерлык, коммуналь-техник, янгынга каршы, жәмәгать тәртибен саклау, хайваннар һәм үсемлекләрен саклау, хәбәр итү һәм элементә, юл, транспорт белән тээмин итү, ягулык-майлау материаллары, энергетика белән һәм тээмин итү, сәүдә һәм туклану һ.б.) оештырыла, оештырылуы һәм аларның эшчәнлегә тәртибе коткару хезмәтләре турында тиешле нигезләмәләрдә аларны оештыра торган органнар һәм оешмалар тарафыннан билгеләнә.

Коткару хезмәте составына гражданнар оборонасы буенча чаралар үткәру, авария-коткару формированиеләренә гамәлләрен һәрьяклап тээмин итү һәм сугыш

конфликтларында яки бу конфликтлар нәтижәсендә башка кичектергесез эшләрне башкару, шулай ук табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен каралган идарә органнары, көчләр һәм чаралары керә.

Коткару хезмәтләренең төре һәм саны гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планнары нигезендә башкарыла торган эшләрнең күләмен һәм характерын исәпләү нигезендә билгеләнә.

Биектау муниципаль районының коткару хезмәте турында нигезләмә коткару хезмәте житәкчесе тарафыннан эшләнә, Татарстан Республикасының тиешле коткару хезмәте житәкчесе белән килештерелә һәм Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән раслана.

Биектау муниципаль районында гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын булдыру һәм аларның эзерлеген тәмин итү белән методик житәкчелек, шулай ук бу өлкәдә контроль Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләр, гадәттән тыш хәлләр һәм табиғый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгы (алга таба – Россия МЧСы) һәм Россия МЧСының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

9. Эвакуация чараларын планлаштыру, эзерләү һәм үткөрү өчен Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан алдан тыныч вакытта эвакуацияләү комиссиясе төзелә. Эвакуацияләү комиссиясен Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе урынбасары житәкли. Эвакуацияләү комиссиясе эшчәнлеген Биектау муниципаль районы Гражданнар оборонасы житәкчесе – Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан расланган Эвакуация кабул итү комиссиясе турында нигезләмә белән регламентлана.

10. Гражданнар оборонасы көчләре тыныч вакытта табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча чараларда катнашу өчен жәлеп ителә.

Гадәттән тыш хәлләр нәтижеләрен бетерү өчен тыныч вакытта гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын жәлеп итү турындагы карарны Биектау муниципаль районы Гражданнар оборонасы житәкчесе – Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе үзе төзегән гражданнар оборонасы көчләренә карата кабул итә.

11. Биектау муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы белән житәкчелек итүне Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе башкара.

Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау чараларын оештыру һәм үткөрү өчен шәхси жаваплы.

12. Биектау муниципаль районында гражданнар оборонасы белән идарә итүне гамәлгә ашыручы орган булып, гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле, Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә төзелә торган гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча структур бүлекчә тора.

Биектау муниципаль районы башкарма комитеты гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчәне гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча комплектлаштыруны гамәлгә ашыра, аларның функциональ бурычларын һәм штат расписаниесен эшли һәм раслый.

Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчә житәкчесе турыдан-туры Биектау муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенә буйсына.

13. Гражданнар оборонасы буенча чараларны оешкан һәм планлы рәвештә

гамәлгә ашыруны тәмин итү, шул исәптән тыныч һәм сугыш вакытында фаразланучы һәм барлыкка килгән куркынычлар турында халыкка үз вакытында хәбәр итү максатыннан, Биектау муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм аны алмашу оештырыла.

Биектау муниципаль районы территориясендә мәгълүмат жыю һәм алмашу “Биектау муниципаль районының Гражданлык яклау идарәсе” муниципаль казна оешмасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына мәгълүмат бирә.

14. Муниципаль дәрәжәдә гражданнар оборонасы чаралары федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы гражданнар оборонасы житәкчесе күрсәтмә документлары, шулай ук әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

15. Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатларында түбәндәге төп чараларны планлаштыра һәм тормышка ашыра:

15.1. Гражданнар оборонасы өлкәсендә халыкны эзерләү:

Биектау муниципаль районы үзенчәлекләрен исәпкә алып һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан расланган үрнәк программалар нигезендә, эшләрчә халыкны, вазыйфай затларны һәм гражданнар оборонасы хезмәткәрләрен, Биектау муниципаль районы формированиеләренең шәхси составын һәм коткару хезмәтләрен эзерләү үрнәк программаларын эшләрү;

Биектау муниципаль районы халкын хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлардан саклау, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп туган очрактардан саклау ысулларына оештыру һәм эзерләү;

Биектау муниципаль районы формированиеләренең һәм коткару хезмәтләренең шәхси составын эзерләү;

гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм тренировкалар үткәрү;

Биектау муниципаль районы территориясендә урнашкан формированиеләрнең һәм коткару хезмәтләренең шәхси составы эзерлегенә оештыру-методик житәкчелек һәм контрольдә тоту;

гражданнар оборонасы буенча укыту-консультация пунктларын төзү һәм жиһазлау һәм аларның эшчәнлеген оештыру, шулай ук тиешле лицензияләре булган өстәмә һөнәри белем бирү учреждениеләрендә Биектау муниципаль районы гражданнар оборонасы вазыйфай затларының һәм хезмәткәрләренең квалификациясен күтәрүне тәмин итү;

гражданнар оборонасы өлкәсендә белемнәрне пропагандалау.

15.2. Халыкка сугыш конфликтларында яки бу конфликтлар аркасында килеп чыккан куркынычлар турында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракта хәбәр итү буенча:

халыкка үзәкләштерелгән хәбәр итү системасын даими эзерлектә тоту, аны реконструкцияләү һәм модернизацияләүне гамәлгә ашыру;

халык күпләп жыела торган урыннарда халыкка махсулаштырылган хәбәр итү һәм мәгълүмат житкәрү техник чараларын урнаштыру;

Россия Федерациясенең бердәм электр элементәсе челтәрен, радио һәм

телевизион тапшырулар челтәрләрен һәм башка техник чараларны комплекслы файдалану;

гражданнар оборонасы өлкәсендә мәғлүмат жыю һәм алар белән алмашу.

15.3. Халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне куркынычсыз районнарға эвакуацияләү буенча:

эвакуацияләнгән торган халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне Казан шәһәреннән хәвеф-хәтәр мөмкин булган зоналардан имин районнарға кабул итү чараларын планлаштыруны, эзерләүне һәм уздыруны оештыру, шулай ук сугыш вакытында үз эшчәнлеген давам итә торган оешмаларның эшләрен һәм мөмкин булган куркынычлар зоналарында гражданнар оборонасы чараларын үтәүне тәмин итә торган оешмаларның хезмәткәрләрен бүлеп урнаштыру;

халыкны, эвакуацияләнергә тиешле матди һәм мәдәни кыйммәтләрне урнаштыру өчен куркынычсыз районнар эзерләү;

эвакуация органнары эшчәнлеген оештыру һәм оештыру, шулай ук аларның шәхси составын эзерләү.

15.4. Халыкка шәхси һәм коллектив яклау чаралары бирү буенча:

гражданнар оборонасының саклагыч корылмаларын һәм аларның яшәешне тәмин итү системаларын төзү, саклап калу, билгеләнеше буенча куллануга даими эзерлек хәлендә тоту һәм техник хезмәт күрсәтү;

күмелгән биналарны һәм жир асты пространствосының башка корылмаларын халыкны яшерү өчен тыныч вакытта һәм гражданнар оборонасын тыныч вакыттан сугыш вакытына күчәргәндә яраклаштыру;

сугыш вакытында гражданнар оборонасының житмәгән саклау корылмалары төзелешен планлаштыру һәм оештыру;

гражданнар оборонасының саклау корылмаларында, тирән биналарда һәм жир асты киңлегенә башка корылмаларында халыкны яшерүне тәмин итү;

халыкны шәхси яклау чараларын билгеләнеше буенча туплау, саклау, яңарту һәм куллану;

халыкка шәхси саклану чараларын бирүне һәм коллектив яклау чараларын билгеләнгән срокта тапшыруны тәмин итү.

15.5. Яктырту һәм башка төр маскировка буенча:

маскировкага тиешле объектлар исемлеген билгеләү;

билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы төркемнәренә кертелгән территорияләргә комплекслы маскировка планнарын эшләү;

яктырткыч һәм башка төр маскировка чаралары үткәрү өчен кирәкле матди-техник чаралар запасларын файдалану буенча даими эзерлек хәлендә тоту һәм булдыру.

15.6. Хәрби конфликтлар вакытында яисә бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табиғый һәм техноген характердагы һәм террорчылык актларының гадәттән тыш хәлләре вакытында халык өчен куркыныч туган очракта авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару буенча:

гражданнар оборонасының кирәкле көчләрен һәм чараларын, гадәттән тыш хәлләргә кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дөүләт системасын булдыру, жиһазлау һәм эзерләү, шулай ук аларның гамәлләрен планлаштыру;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне һәрьяклап тәмин итү өчен матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын билгеләү буенча файдалануга даими эзерлек хәлендә тоту һәм ярдәм итү.

15.7. Хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай

ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә зыян күргән халыкны беренче чиратта тоормышшың тәмин итү буенча:

халыкның беренчел яшәешен тәмин итүнең төп төрләрен планлаштыру һәм оештыру;

матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын булдыру һәм билгеләнеше буенча куллануга даими әзерлек хәлендә тоту;

халыкны азык-төлек һәм азык-төлек булмаган товарлар белән нормалаштырылган тәмин итү;

халыкка коммуналь-көнкүреш хезмәтләре күрсәтү;

зыян күргән халык арасында санитар-гигиена һәм эпидемиягә каршы чаралар үткәрү;

дәвалау-эвакуация чаралары үткәрү;

куркынычсыз районда кирәкле дәвалау базасын жәелдерү, аны энергия һәм су белән тәмин итүне оештыру;

халыкка беренче ярдәм күрсәтү;

тораксыз калган халык санын билгеләү;

сакланган торакны инвентаризацияләү һәм зыян күргән торак фондының торышын бәяләү, зыян күргән халыкны урнаштыру өчен аны куллану мөмкинлеген билгеләү;

зыян күргән халыкны ял йортларында, пансионатларда һәм башка сәламәтләндерү учреждениеләрендә, вакытлыча торакларда (жыелма йортларда, палаткаларда, землянкаларда һ. б.) урнаштыру, шулай ук аны сакланып калган торак фонд майданына күчерү;

халыкка мәгълүмати-психологик ярдәм күрсәтү.

15.8. Хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килгән янгыннарда каршы көрәш:

муниципаль Янгын сагы эшчәнлеген оештыру һәм оештыру, аны гражданнар оборонасы һәм Янгын саклауның башка төрләре белән хезмәттәшлек итү өлкәсендә әзерләүне оештыру;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару районнарында һәм билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы категориясенә кертелгән оешмаларда янгыннарны сүндерүне оештыру;

янгыннарны сүндерү өчен химик реагентлар запасларын алдан ук булдыру.

15.9. Радиоактив, химик, биологик һәм башка зарарлануга (пычрануга) дучар районнарны ачыклау һәм билгеләү буенча:

гражданнар оборонасы һәм халыкны яклауның күзәтү чөптәре һәм лаборатория контролен - Биектау муниципаль районы территориясендә радиация, химик, биологик хәлне күзәтү һәм тикшереп тору функцияләрен гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органнарының, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының һәм оешмаларның гамәлдәге махсулаштырылган учреждениеләрен, бүлекчәләрен һәм хезмәтләрен булдыру һәм аларның әзерлеген тәмин итү;

радиоактив пычрануга дучар булган территорияләрдә радиацион яклау режимнарын күртү.

15.10. Халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкәртү буенча:

дезактивацияләү, газдан арындыру һәм дезинфекцияләүче матдәләр һәм эремәләр запасларын алдан төзү;

халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру,

техниканы һәм территорияларне махсус эшкәртү өчен көч булдыру һәм жиһазлау, аларны гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләү;

халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияларне махсус эшкәртү чараларын үткәрүне оештыру.

15.11. Хәрби конфликтларда яисә бу конфликтлар, шулай ук табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр һәм террорчылык акцияләре нәтижәсендә зыян күргән районнарда тәртипне торгызу һәм саклау буенча:

жәмәгать тәртибен саклау көчләрен булдыру һәм жиһазлау, аларны гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләү;

жәмәгать тәртибен торгызу һәм саклау, гражданнар оборонасы көчләре йөрү һәм халыкны эвакуацияләү маршрутларында юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару өчен гражданнар оборонасы көчләренең тоткарлыксыз хәрәкәтен тәмин итү;

жимерелү учакларында пропуск режимын гамәлгә ашыру һәм жәмәгать тәртибен саклау;

Эчке эшләр органнары тарафыннан юридик һәм физик затларның шартнамәләр буенча мәжбүри сакланьрга тиешле объектларны саклауны көчәйтү, караучысыз калган мөлкәтне саклау буенча чаралар күрү.

15.12. Сугыш вакытында кирәкле коммуналь хезмәтләрнең тиз арада эшләвен торгызу мәсьәләләре буенча:

хәрби вакыт шартларында коммуналь хезмәтләрнең эшкә эзерлеген тәмин итү, аларның гамәлләрен планлаштыру;

зарарланган газ, энергия, су белән тәмин итү, су чыгару һәм канализация системаларын ремонтлау өчен жиһазлар һәм запас частьләр запасларын булдыру;

су чистарту, төчеләндерү һәм транспортлау өчен мобиль чаралар резервын булдыру һәм эзерләү;

су үткәрү станцияләрендә кирәкле реагентлар запаслары, реактивлар, консервантлар һәм дезинфекция чаралары булдыру;

резервуарлар һәм савытлар запасларын, жыела-сүтелә торган труба үткәргечләрен, мобиль резерв һәм автоном энергия чыганакларын, халыкны коммуналь тәмин итүне оештыру өчен жиһазлар һәм техник чаралар булдыру.

15.13. Сугыш вакытында мәетләрне тиз арада күмү буенча:

алдан, тыныч вакытта, күмү урыннарын билгеләү;

мәетләрне күмү чараларын тәмин итү өчен, шул исәптән махсулаштырылган ритуаль оешмалар базасында гражданнар оборонасы көчләре һәм чаралары эзерлеген булдыру, эзерләү һәм тәмин итү;

һәлак булган кешеләрнең мәетләрен (жәсәдләрен) жирләү (күмү) урыннарын жиһазлау;

мәетләрне эзләү, аларның табылу урыннарын теркәү, һәлак булганнарны алу һәм беренчел эшкәртү, үлүчеләрне тану һәм документлаштыру, ташу һәм күмү эшләрен оештыру;

санитар-эпидемиологик күзәтчелекне оештыру.

15.14. Халыкның хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә исән калуы өчен кирәкле оешмаларның тотрыклы эшләвен тәмин итү буенча:

икътисад объектлары эшчәнлегенең тотрыклылыгын арттыру мәсьәләләре буенча комиссияләрнең тыныч һәм хәрби вакытта эшен оештыру һәм оештыру;

икътисад һәм инфраструктура объектларын, шулай ук житештерү чараларын

төзелеш нормалары һәм гражданнар оборонасының инженер-техник чараларын гамәлгә ашыру кагыйдәләре таләпләренә туры китереп рациональ урнаштыру;

гражданнар оборонасының тыныч һәм хәрби вакытта инженер-техник чараларын, шул исәптән төзелеш проектларын эшләү һәм тормышка ашыру;

сугыш вакытында эшләвен дәвам итүче икътисад объектларында авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне планлаштыру, эзерләү һәм үткәрү;

житештерү процессын торгызу өчен кирәкле матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын алдан булдыру;

документлар иминият фондын булдыру;

аларга хәзерге заман жиһаз чаралары тәэсир иткәндә житештерү фондларын яклауның нәтижәләлеген арттыру.

15.15. Гражданнар оборонасы көчләре һәм чараларының даими эзерлеген тәэмин итү мәсьәләләре буенча:

гражданнар оборонасы көчләрен булдыру һәм заманча техника һәм жиһазлар белән тәэмин итү;

гражданнар оборонасы көчләрен гамәлләргә эзерләү, гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм тренировкалар үткәрү;

гражданнар оборонасы көчләренә эшчәнлеген планлаштыру;

гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларының үзара хезмәттәшлек һәм жәлеп итү тәртибен билгеләү, шулай ук аларның гамәлләрен һәрьяклап тәэмин итү.

16. Биектау муниципаль районының гражданнар оборонасы чараларын финанслау гамәлдәге законнар нигезендә тормышка ашырыла.